

**LÆRERVEJLEDNING
OM
KØREUDDANNELSEN TIL
KATEGORI E**

Denne lærervejledning er udarbejdet i tilknytning til Rigspolitiets bekendtgørelse nr. 873 af 10. september 2009 om undervisningsplan for køreuddannelsen til kategori B/E, bekendtgørelse nr. 872 af 10. september 2009 om undervisningsplan for køreuddannelsen til kategori C/E og bekendtgørelse nr. 874 af 10. september 2009 om undervisningsplan for køreuddannelsen til kategori D/E.

De nærmere bestemmelser om køreuddannelsen fremgår af Justitsministeriets bekendtgørelse om kørekort og Rigspolitiets undervisningsplaner.

Lærervejledningen indeholder de nærmere retningslinjer om planlægning og gennemførelse af undervisning - herunder valg af hjælpemidler - af køreelever, der ønsker kørekort til stort påhængskøretøj (kategori B/E, kategori C/E eller kategori D/E).

Denne lærervejledning erstatter Lærervejledning af 2. december 2002 om køreuddannelsen til kategori E.

Rigspolitiet, den 1. december 2009.

Elsebeth Bitsch
vicepolitimester

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	5
GENERELLE SYNSPUNKTER.....	5
UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE	6
KRAV TIL TEORIOKALE.....	8
FORSLAG TIL LEKTIONSOPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE	8
LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI B/E:.....	9
UNDERVISNINGSMODUL 1.....	9
UNDERVISNINGSMODUL 2.....	10
UNDERVISNINGSMODUL 3.....	11
UNDERVISNINGSMODUL 4.....	12
UNDERVISNINGSMODUL 5.....	13
UNDERVISNINGSMODUL 6.....	13
UNDERVISNINGSMODUL 7.....	14
UNDERVISNINGSMODUL 8.....	14
LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI C/E:.....	15
UNDERVISNINGSMODUL 1.....	15
UNDERVISNINGSMODUL 2.....	16
UNDERVISNINGSMODUL 3.....	16
UNDERVISNINGSMODUL 4.....	17
UNDERVISNINGSMODUL 5.....	17
UNDERVISNINGSMODUL 6.....	18
UNDERVISNINGSMODUL 7.....	19
UNDERVISNINGSMODUL 8.....	19
UNDERVISNINGSMODUL 9.....	20
UNDERVISNINGSMODUL 10.....	20
UNDERVISNINGSMODUL 11.....	21
UNDERVISNINGSMODUL 12.....	21
UNDERVISNINGSMODUL 13.....	22
UNDERVISNINGSMODUL 14.....	23
UNDERVISNINGSMODUL 15.....	23
UNDERVISNINGSMODUL 16.....	24
LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI D/E:.....	25
UNDERVISNINGSMODUL 1.....	25

UNDERSVNINGSMODUL 2.....	26
UNDERSVNINGSMODUL 3.....	27
UNDERSVNINGSMODUL 4.....	27
UNDERSVNINGSMODUL 5.....	28
UNDERSVNINGSMODUL 6.....	28
UNDERSVNINGSMODUL 7.....	29
UNDERSVNINGSMODUL 8.....	29
UNDERSVNINGSMODUL 9.....	30
UNDERSVNINGSMODUL 10.....	30
UNDERSVNINGSMODUL 11.....	31
UNDERSVNINGSMODUL 12.....	31
KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER.....	32

INDLEDNING

De nærmere bestemmelser om køreuddannelse og køreprøver fremgår af Rigspolitiets bekendtgørelser om undervisningsplaner for køreuddannelsen til store påhængskøretøjer (kategori B/E, C/E eller D/E) samt bekendtgørelse om kørekort.

Undervisningsplanerne indeholder en detaljeret beskrivelse af uddannelsesmålene, som også er grundlag for bedømmelsen ved køreprøven.

GENERELLE SYNSPUNKTER

Synspunkterne er hovedsageligt baseret på lastbil med stort påhængskøretøj.

Risikoen for at komme ud for en færdselsulykke er særlig stor for den uerfarne fører af et stort vogntog. På samme måde som for almindelige biler spiller menneskelige fejl også en afgørende rolle ved størsteparten af ulykkerne med store vogntog. Derfor skal det også her søges at forebygge ulykkerne gennem køreuddannelsen.

En del store vogntog er i en sådan teknisk stand, at det i flere tilfælde medvirker til, at der sker ulykker. Derfor er det også vigtigt at give kommende førere af store vogntog forståelse for vigtigheden af at kontrollere og vedligeholde vogntogene på en forsvarlig måde.

Ved kørsel med store og tunge vogntog er det af meget større betydning end ved kørsel med almindelig bil, at man som fører lærer at "læse" trafikken længere fremme, så kørslen i tide kan tilpasses ændrede færdselsforhold. Man skal altså i meget større grad end ved de små biler være forudseende og opmærksom, så man kan forudse situationerne og dermed give sig selv tid til at kunne reagere på den rigtige måde (hastighedstilpasninger, gearvalg, placering mv.). Undervisningen skal i høj grad orienteres mod køreuddannelsens mål med stor vægt på risikoforhold.

Det er endvidere vigtigt, at undervisningen indeholder elementer, der generelt påvirker elevens holdninger og adfærd i trafikken i positiv retning.

Kørsel i stort vogntog adskiller sig væsentligt fra kørsel uden stort påhængskøretøj på følgende områder:

Udsyn:

Udsynet er væsentligt forringet, når der skal iagttages trafikanter tæt på vogntoget, og det gælder både til siden, forud og bagud. Udsyn bagud kan som oftest kun ske ved hjælp af spejle eller andre hjælpemidler.

Størrelse og belæsning:

Nogle vogntog er væsentlig større end solokøretøjer både hvad angår højde, længde og bredde, og det skal man som fører tage hensyn til i trafikken.

De fleste større vogntog er konstrueret til at transportere gods, hvilket betyder, at der er stor forskel på at køre tom og belæsset. Når et stort vogntog bliver belæsset, ændres køre- og manøvregenskaber væsentligt.

Bremser:

Et stort vogntog kan ikke bremse lige så godt som en almindelig bil. Er bremsene ikke i orden, kan det få katastrofale konsekvenser på grund af vogntogets større vægt.

Kørelæreren skal indskærpe over for eleven, at man også i vogntog under de første års kørsel skal udvide sin erfaring om risikoforhold og faremuligheder. Det betyder, at man skal køre mere forsigtigt end mere erfarne trafikanter.

Kørelæreren skal især advare mod en tendens til, at man hurtigt vænner sig til en risiko-betonet køremåde, fordi den ikke straks får ubehagelige følger for én selv, blandt andet fordi man kører i et stort vogntog, men også fordi andre trafikanter ”trækker sig” for at undgå uheld.

UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE

At føre vogntog er i sagens natur en praktisk handling. Derfor må køreuddannelsen også have sit tyngdepunkt i indøvelsen af praktiske færdigheder. Det vil således være mest hensigtsmæssigt at lade den praktiske undervisnings forløb være bestemmende for, hvordan den teoretiske undervisning skal tilrettelægges og gennemføres.

Undervisningen skal følge undervisningsplanens afsnitsopdeling. Det er dog muligt i mindre omfang at fravige denne regel, idet der i denne lærervejledning er åbnet op herfor i de såkaldte ”elastikker”. Et eksempel på en ”elastik” fremgår af næste afsnit.

Teoriundervisningen skal først og fremmest tjene til at give en baggrund for elevens forståelse og til at lette elevens indlæring af de praktiske færdigheder. Teoriundervisningen i vogntogets indretning og udstyr skal blandt andet tjene til at lette elevens praktiske færdigheder i eftersyn og kontrol af udstyret. Færdighed i kontrol af udstyret skal udføres som en praktisk handling og gøres til genstand for indøvelse gennem hele undervisningsforløbet, så eleven gøres bevidst om betydningen af, at vogntoget altid er i en sikkerhedsmæssig forsvarlig stand. Teoriundervisningen er dog så omfattende, at visse dele af denne kan placeres i forbindelse med den første del af teoriundervisningen i manøvrer på vej (elastik).

Teoriundervisningen i forbindelse med manøvrer på vej er i et vist omfang repetition af stoffet fra kategori B, men der fokuseres i høj grad også på de særlige forhold, især risikoforhold og faremuligheder, der gælder ved kørsel med vogntog. Undervisningen i undervisningsplanens 7. afsnit skal sammensættes som øvelser.

Den praktiske undervisning i kørsel indledes med indledende øvelser på vej, som kan gennemføres på en lukket øvelsesplads eller på steder i øvrigt, hvor eleven udelukkende - eller primært - skal koncentrere sig om vogntogets manøvrering. Derefter fortsættes med udvidede øvelser på vej under alle færdselsforhold og afsluttes med manøvrer på køreteknisk anlæg.

Et gennemgående princip ved tilrettelæggelsen af den praktiske undervisning er, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere (og grundlæggende) til en vanskeligere (udvidet) øvelse og med mulighed for nødvendig repetition/gentagelse, så de indøvede færdigheder kan udføres tilfredsstillende, inden eleven føres videre til den næste og mere krævende øvelse.

Et emne/en manøvre, der ikke er gennemført tilfredsstillende, skal gentages/repeteres i et sådant omfang, at eleven kan gennemføre emnet/manøvren med tilfredsstillende resultat. Først herefter kan eleven fortsætte til næste emne/manøvre.

Et væsentligt element i køreuddannelsen er bearbejdning af elevens holdninger i trafikken. En sådan holdningsbearbejdning kræver, at eleven selvstændigt tager aktivt stilling til de enkelte emneområder. Dette forudsætter bl.a. dialog med kørelæreren og eventuelle andre elever. Bearbejdning af elevens holdninger er væsentlig såvel i den teoretiske som i den praktiske undervisning.

Før den mere detaljerede tilrettelæggelse af undervisningen skal kørelæreren sikre sig adgang til et hensigtsmæssigt område til indledende øvelser på vej (for eksempel en god-

kendt lukket øvelsesplads), et hensigtsmæssigt indrettet teorilokale, et godkendt køre-teknisk anlæg samt have udvalgt passende øvelsesstrækninger til manøvrerne på vej.

KRAV TIL TEORILOKALE

Teorilokalet skal have en sådan størrelse og indretning, at det kan fungere hensigtsmæssigt for det normale antal elever på et undervisningshold og tillade brug af de almindeligste hjælpemidler. En tilfredsstillende undervisning kan ikke gennemføres uden brug af illustrationer til anskueliggørelse af de vigtigste mekaniske køretøjsdele og deres funktion samt af risikoforhold og faremuligheder ved kørsel med stort påhængskøretøj i forskellige færdselssituationer.

Af hensyn til gennemførelse af de prøver, som bl.a. er omtalt i undervisningsplanens Afsnit 10, Forberedelse til køreprøve, skal lokalet være udstyret med borde eller lignende, så eleverne bekvemt kan udfylde afkrydsningsskemaer ved prøverne.

FORSLAG TIL LEKTIONSOPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE

Det nøjagtige indhold i den teoretiske og praktiske undervisning er fastlagt i delmålene, hvorimod varighed og antal af de enkelte lektioner - udover de i kørekortbekendtgørelsen fastlagte obligatoriske minimumsantal - er afhængig af elevens individuelle behov.

Den følgende lektionsopdeling skal opfattes som et eksempel på et standardprogram, der kan anvendes af køreskolen, eventuelt som grundlag for køreskolen til at udarbejde sin egen lektionsplan for køreuddannelsen.

Rækkefølgen af lektionerne tilgodeser den i bekendtgørelse om kørekort krævede rækkefølge i afsnitsopdelingen i undervisningsplanerne, principperne om, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre, og kravet om sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Antallet af lektioner tilgodeser det i bekendtgørelse om kørekort anførte krav om et mindste antal af lektioner i undervisningen.

Det kan ved nogle lektioner i lektionsoversigten (fx ved højresving) være anført, at manøvren skal gennemføres som en grundlæggende øvelse. Det betyder, at manøvren skal gennemføres på et sted uden komplicerede vejforhold og stort set uden trafik, så eleven kan koncentrere sig om selve manøvren.

Når det ved en manøvre er anført, at den skal gennemføres som udvidet øvelse, betyder det, at eleven skal kunne udføre manøvren under mere komplicerede vej- og trafikforhold.

En normal lektion er i lektionsopdelingen fastsat til 45 minutter.

Lærervejledningen er efterfølgende opdelt i forslag til lektionsopdeling henholdsvis for kategori B/E, kategori C/E og kategori D/E. Undervisningen er i forslagene opdelt i moduler, som består af én eller flere lektioner à 45 minutter.

Lektionsopdeling til kategori B/E:

Undervisningen til kategori B/E skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 4 lektioner i teorilokale.
- 6 lektioner i manøvrer på vej.

Den samlede undervisningstid på 10 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummerede delmål og/eller eventuelle hovedmål.

UNDERVISNINGSMODUL 1

Lektion 1 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder helbredsmæssige og aldersmæssige krav.

Gennemførelse af en prøve i teori til kategori B.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.2 Bremsler.

1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 2 (1 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

Gennemgang af køretøjet, herunder indretning og udstyr.

1.9.1 Sammenkobling.

2.1 Forberedelse til kørsel.

2.2 Vogntogs spejle.

2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.

2.4 Højresving om hjørner.

2.5 Baglænskørsel med målbremning.

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 3 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.4 Bærende dele.
- 1.5 Motor, transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.
- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending.
- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Repetition af:

- 1.2 Bremsler.
- 1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 4 og 5 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.5 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt personbilens) udstyr.

7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.

7.2 Placering under ligeudkørsel.

7.3 Hastighed under ligeudkørsel.

7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.

7.5 Vending.

7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.

7.7 Møde.

7.8 Kørsel foran eller efter andre.

7.9 Overhaling.

7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.

7.13 Højresving i kryds (mindre trafikerede).

7.14 Venstresving i kryds (mindre trafikerede).

7.15 Kørsel i rundkørsel.

7.16 Kørsel på motorvej.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner.

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 6 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.6 Karrosseri og opbygning mv.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat (fartskriver).
- 1.9 Vogntogets sammenkobling og dokumenter.
- 1.10 Særlige køretøjer.

Grundregler for kørsel med vogntog.

- 6.1 Anvisninger for færdslen.
- 6.2 Vogntogets bredde, længde, højde og vægt.
- 6.3 Køre- og hviletidsbestemmelserne samt anvendelsen af kontrolapparatet.
- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.

Prøve i teori til kategori B/E.

Gennemgang af resultatet af prøven.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 3.

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 7 og 8 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

- 1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt personbilens) udstyr.
- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner.

7.13 Højresving i kryds.

7.14 Venstresving i kryds.

7.15 Kørsel i rundkørsel.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 4.

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 9 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

10.3 Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.

Repetition.

Prøve i teori til kategori B/E enten med mindst 15 spørgsmål med tilhørende svarmuligheder eller en billedprøve med 15 billeder.

Gennemgang af resultatet af prøven.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 10 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets udstyr.

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

Lektionsopdeling til kategori C/E:

Undervisningen til kategori C/E skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 13 lektioner i teorilokale.
- 14 lektioner i manøvrer på vej.
- 4 lektioner i manøvrer på køreteknisk anlæg.

Den samlede undervisningstid på 31 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummerede delmål og/eller eventuelle hovedmål. Når der i lektionsoversigten er anført ”repetition af kategori B”, menes der repetition af det anførte afsnit i undervisningsplanen til kategori B.

UNDERSVINGSMODUL 1

Lektion 1 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder alderskrav.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

Gennemførelse af en evaluerende prøve i teori til kategori B (eller C).

1.1 Styreapparatet.

1.2 Bremsler.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 2 og 3 (2 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

Gennemgang af køretøjet, herunder indretning og udstyr.

1.9.1 Sammenkobling.

2.1 Forberedelse til kørsel.

2.2 Vognstogs spejle.

2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanelkant.

2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglænskørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 4 og 5 (2 x 45 minutter) (Teorilokale)

1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebaneant.
- 7.3 Placering under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition af:

- 1.1 Styreapparatet.
- 1.2 Bremsler.

Repetition af kategori B:

- Køretøjers manøvreegenskaber.
- Andre trafikanters adfærd.
- Vejforhold.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 6 (1 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

- 1.1 – 1.3 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.
- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 7 og 8 (2 x 45 minutter) (Teorilokale)

- 1.4 Bærende dele.

- 1.5 Motor og transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.6 Karosseri og opbygning mv.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat (fartskriver).
- 1.9 Vogntogets sammenkobling og dokumenter.
- 1.10 Særlige køretøjer.

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 9 og 10 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Øvelse 1. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebane kant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds (repetition fra kategori B)
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 11 og 12 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 13 og 14 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Øvelse 2.

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).

- 2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.

UNDERVISNINGSMODUL 9

Lektion 15 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Grundregler for kørsel med vogntog.

- 6.1 Anvisninger for færdslen.
- 6.2 Vogntogs bredde, længde, højde og vægt.
- 6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser, anvendelse af kontrolapparatet.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af de evaluerende teoriprøver.

UNDERVISNINGSMODUL 10

Lektion 16 og 17 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning - landevej)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Øvelse 3. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.

7.8 Kørsel foran eller efter andre.

7.9 Overhaling.

7.16 Kørsel på motorvej.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 11

Lektion 18 (1 x 45 minutter)

(Teoriloka-

le)

7.18 Standsning og parkering.

7.20 Kørsel i tunnel.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

10.3 Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 9.

UNDERVISNINGSMODUL 12

Lektion 19 og 20 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Øvelse 4.

- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglæns kørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 13

Lektion 21 og 22 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Øvelse 5.

- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglæns kørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teori- og praktisk prøve kan aflægges.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 10 eller 12.

UNDERVISNINGSMODUL 14

Lektion 23 og 24 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køretekniske forhold (herunder forberedelse til manøvrer på køreteknisk anlæg)

- 9.1.1 Vejgrebets betydning.
- 9.1.2 Belæsning, dæktryk mv.
- 9.2.1 Bevægelsesenergi og hastighed.
- 9.2.2 Centrifugalkraft.
- 9.2.3 Bremselængder.
- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.1 Slalom.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.
- 9.4.1 Kørsel i kurve.
- 9.4.2 Baghjulsudskridning med lastbilen.
- 9.4.3 Forhjulsudskridning med lastbilen.
- 9.4.3 Udskridning med påhængskøretøjet.

UNDERVISNINGSMODUL 15

Lektion 25, 26, 27 og 28 (4 x 45 minutter)

(Køreteknisk anlæg)

Øvelser på **TØR** vej:

- 9.2.3 Bremselængder.
- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.1 Slalom.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

Øvelser på **GLAT** vej:

- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.
- 9.4.1 Baghjulsudskridning.
- 9.4.2 Forhjulsudskridning.
- 9.4.3 Udskridning af påhængskøretøj.

Øvelser på **GLAT** vej i sving:

- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.4.1 Kørsel i kurve.
- 9.4.2 Baghjulsudskridning.
- 9.4.3 Forhjulsudskridning.

UNDERVISNINGSMODUL 16

Lektion 29 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstræk-

ning)

1.1 - 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (eventuelt lastbilens) udstyr.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (udvidet øvelse).

2.5 Baglæns kørsel med målbremser (udvidet øvelse).

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

Lektionsopdeling til kategori D/E:

Undervisningen til kategori D/E skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 10 lektioner i teorilokale.
- 6 lektioner i manøvrer på vej.

Den samlede undervisningstid på 16 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver, skal disse gives udover de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummerede delmål og/eller eventuelle hovedmål. Når der i lektionsoversigten er anført ”repetition af kategori B”, menes der repetition af det anførte afsnit i undervisningsplanen til kategori B.

UNDERVISNINGSMODUL 1

Lektion 1 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køruddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køruddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køruddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder alderskrav.

Gennemførelse af en evaluerende prøve i teori til kategori B (eller D).

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.2 Bremsler.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 2 (1 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

Gennemgang af køretøjet, herunder indretning og udstyr.

1.9.1 Sammenkobling.

2.1 Forberedelse til kørsel.

2.2 Vogntogets spejle.

2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.

2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglænskørsel med målbremning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 3 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.
- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds (repetition fra kategori B).
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition af:

- 1.2 Bremsler.

Repetition af kategori B:

Køretøjers manøvreegenskaber.

Andre trafikanters adfærd.

Vejforhold.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 4 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

- 1.1 – 1.3 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt bussens) udstyr.
- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.

- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.13 Højresving i kryds (mindre trafikerede).
- 7.14 Venstresving i kryds (mindre trafikerede).
- 7.15 Kørsel i mindre/mindre trafikerede rundkørsler.

Repetition af

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 5 og 6 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.4 Bærende dele.
- 1.5 Motor og transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.6 Karrosseri og opbygning mv.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat (fartskriver).
- 1.9 Vogntogets sammenkobling og dokumenter.
- 1.10 Særlige køretøjer og forhold.

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 7 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt bussens) udstyr.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

7.13 Højresving i kryds.

7.14 Venstresving i kryds.

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 8 og 9 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.

7.8 Kørsel foran eller efter andre.

7.9 Overhaling.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 10 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt bussens) udstyr.

7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.

7.8 Kørsel foran eller efter andre.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.

UNDERVISNINGSMODUL 9

Lektion 11 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Grundregler for kørsel med vogntog.

- 6.1 Anvisninger for færdslen.
- 6.2 Vogntogs bredde, længde, højde og vægt.
- 6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser samt anvendelsen af kontrolapparatet.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

UNDERVISNINGSMODUL 10

Lektion 12 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt bussens) udstyr.

Repetition af:

- 7.9 Overhaling.
- 7.15 Kørsel i større/mere trafikerede rundkørsler.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

UNDERVISNINGSMODUL 11

Lektion 13 (1 x 45 minutter)

(Teoriloka-

le)

- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.
- 10.1 Betingelser for at få kørekort.
- 10.2 Køreprøvens gennemførelse.
- 10.3 Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af evaluerende prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 7 eller 9.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teoriprøven kan aflægges.

UNDERVISNINGSMODUL 12

Lektion 14 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstræk-

ning)

- 1.1 – 1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af påhængskøretøjets (eventuelt bussens) udstyr.

7.18 Standsning og parkering.

7.20 Kørsel i tunnel.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (udvidet øvelse).

2.5 Baglæns kørsel med målbremssning (udvidet øvelse).

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 8 eller 10.

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER

For at sikre en god indlæring skal øvelserne i manøvrer på vej planlægges nøje med hensyn til både indhold og rækkefølge.

Ved undervisningen til stort påhængskøretøj er der ikke behov for udvælgelse af øvelsesstrækninger til de enkelte manøvrer på samme måde som til kategori B og kørelæreren stilles derfor lidt friere end ved undervisningen til kategori B.

Til vogntog skal øvelsesstrækningerne/-områderne udvælges/sammensættes, så eleven får størst muligt udbytte af de enkelte øvelser og således, at eleven hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre/øvelse.

Kategori C/E:

Øvelse 1 og 2

Gennemføres under ukomplicerede vej- og færdselsforhold og dermed på mindre befærdede veje, så vægten kan lægges på omhyggelig udførelse af orienterings- og manøvre-færdigheder.

Vejstrækningen bør være bred, gerne med midterrabat, og helst med mere end én vognbane i kørselsretningen.

Øvelse 3

Gennemføres over længere strækninger, så eleven kan lære at tilpasse placering, hastighed og gearvalg efter skiftende vej- og færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres på en landevej med en længde på op imod 50 km og med meget varieret bredde, vejsving af forskellig skarphed, vejhældning, bevoksning og bakker med forskellige stigninger, samt på motorvej.

Der indøves overhalingsprocedurer, tilpasning af hastigheden til vejsving, bakker og oversigtsforhold i øvrigt samt tilpasning af gearvalg til kørsel på bakker og i vejsving.

Gennemføres på steder, hvor der er mulighed for at foretage sammenfletning med køretøjer, der kører med væsentlig højere hastighed end vogntoget.

Øvelse 4

Gennemføres på steder, hvor der er mulighed for at indøve tidligere indlærte manøvrer under vanskeligere færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres i flere forskellige vejkryds, større rundkørsler og veje med flere vognbaner i samme retning og på tidspunkter med tæt trafik.

Øvelse 5

Kørsel i tunnel gennemføres i en af følgende tunneller:

- Tårnbytunnelen
- Frederikssundsvejstunnelen
- Englandsvejstunnelen
- Guldborgsundtunnelen
- Limfjordstunnelen

Kategori B/E og D/E:

Undervisningen til disse kategorier er ikke inddelt i øvelser. Kørelæreren skal her udvælge passende øvelsesstrækninger/-områder efter ovenfor anførte principper.

Kørsel i tunnel gennemføres i en af ovenfor nævnte tunneller.